

Jonas Sjöstedts inledningstal Vänsterpartiets 43:e kongress

Vänner,

Vänsterpartister,

Välkomna hit till Vänsterpartiet kongress.

Vi samlas för att staka ut kursen för ett starkare bredare Vänsterparti, ett parti med större inflytande över politiken och vårt land.

Senast vi sågs var för två år sedan, i Karlstad. Denna gång kan vi inte mötas, vi är utspridda över landet. Och visst känns det tråkigt att vi inte kan ses, mötas ansikte mot ansikte, dansa på kongressfesten, träffa gamla vänner.

Men smittan tar ny fart, och vi gör vårt för att bekämpa den. Jag hoppas att ni ändå kommer känna att vi är tillsammans. Var vi än sitter så arbetar vi för gemensamma mål. I Luleå. I Sundsvall. I Västerås. I Stockholm. I Norrköping, Göteborg och i Malmö.

På samma sätt som vi är utspridda över landet har vi kommit till vårt parti från olika håll och av olika anledningar.

Vissa mötte partiet i en solig prideparad, andra var aktiva i vänstern i sina hemländer, fick fly och blev medlemmar hos oss när de kom till Sverige. Några blev politiskt engagerade av en facklig strid på jobbet. Andra har organiserat sig för att de vill att även deras hembygd ska kunna överleva och växa.

Vi förenas av våra värderingar. Vi ställer upp för varandra, för det är ju så vi vill att samhället i stort ska fungera. Vi vet vilken styrka det finns i solidaritet.

Tillsammans är vi Vänsterpartiet.

Tillsammans skapar vi ett samhälle som är till för oss alla, inte bara för de få i toppen.

Vi behöver varandra - det är särskilt tydligt nu under coronapandemin.

Sprickorna i samhället har blottlagts och plötsligt är det inte bara Vänsterpartiet som påpekar hur galet det är att en stor del av personalen inom äldreomsorgen jobbar på timmar och inte kan sjukskriva sig.

Eller att politiker planerar att sparka läkare och undersköterskor för att spara pengar, trots att personalen hade berg av övertid även innan pandemin.

Nu är det upp till bevis för övriga partier att uppfylla alla fina löftena om bättre arbetsvillkor och fler kollegor som getts till vårdpersonalen under pandemin.

Vi i Vänsterpartiet tänker hålla våra löften, vi kommer inte att ge oss förrän de som jobbar inom vård och äldreomsorg har fast anställning, rätt utbildning och bra arbetsvillkor.

När krisen slog till var det inte aktieägarna som fick hjälpa företagen. Det var staten och samhället. Vi levererade, för att folk ska få behålla sina jobb och sin trygghet genom krisen.

Vi i Vänsterpartiet jobbade för en höjd a-kassa som var lättare att kvalificera sig till.

Vi fick bort delar av karensavdraget, nu vill vi att det tas bort helt och för gott. Den som tar ansvar och stannar hemma när den är sjuk ska inte förlora ekonomiskt på det.

Vi såg till att företag som får stöd av staten inte samtidigt ska dela ut vinster till ägarna. Någon måtta får det vara.

Krisen visar hur beroende vi är av varandra. När det verkligen gäller, då ropar till och med högern på vänsterns lösningar. Det är bara genom att alla drar sitt strå till stacken som vi kan bygga ett starkt samhälle som klarar såväl pandemier som de många andra utmaningar som ligger framför oss.

Mitt politiska engagemang startade med elevkåren, ungdomsförbundet och miljörelsen.

Inför folkomröstningen om kärnkraft 1980 gick jag och min pappa tillsammans till folkkampanjens möten. Vi var aktiva i linje 3, för en snabb avveckling av kärnkraften.

En solig höstdag åkte vi i specialchartrat tåg där konduktörerna bar solmärken på kavajslaget ner till Skåne, tillsammans med tusentals andra gick vi från Barsebäck till Lund med krav på att kärnkraften skulle väck.

Den gången vann vi inte, men idag är Barsebäck nedlagt sedan länge. Kärnkraften står inför sin avveckling, dyr, omodern och med olösta miljöproblem.

Den framtid med ren, förnybar energi som vi då demonstrerade för, den är nu på väg att förverkligas. Vi var en del av förändringen.

Några år senare var det dags för nästa miljöstrid.

Då åkte jag tillsammans med andra i skraltiga bussar för att ta oss till skogen utanför Ödsmål i södra Bohuslän. Det var försurningen och skogsdöden det handlade om. Där protesterade vi mot ett motorvägsbygge. Hundratals människor samlades ute i skogen, gång efter gång.

Vi var en del av miljörelsen då, vi är det ännu mer idag, med ännu större självklarhet. Vänsterpartiet är klimatpartiet i svensk politik. Under de senaste åren har vi tagit fram ett ekoekoprogram där vår ekonomiska och ekologiska politik smälts samman.

Vi har utvecklat och vässat våra klimatförslag och ser hur miljörelsen rankar vår politik på topp inför valen.

Klimatfrågan är helt avgörande. Motståndarsidan är kusligt välbekant. Det är fossilindustrin med oljebolagen i spetsen. På andra sidan står vi i vänstern och klimatrörelsen, vi som ser att det behövs en total kursändring.

För några veckor sedan vann vi en stor seger när Preemraff i Lysekil drog tillbaka sin ansökan om att bygga ut sitt oljeraffineri.

Den segern var inte tagen ur luften. Den kom efter lång kamp. Enträgna protester utanför Preems anläggning, kampanjer i sociala medier och tiotusentals som skrivit under mot bolagets planer.

Det är så vi vinner våra segrar. Samtidigt bygger vi ett samhälle utan fossila utsläpp. Vi tar krafttag för förnybar energi och elektrifierar industrin. Vi för över resor och transporter till järnväg och vi bygger gröna städer.

Vi är inte framme än, men vi fortsätter arbeta för att det ska bli verklighet!

Vi har gjort mycket tillsammans under mina nästan nio år som partiledare för Vänsterpartiet. Vi är inte bara ett grönare parti med klimatet som huvudfråga.

Vi har blivit så många fler. När vi sågs på Vänsterdagarna i Göteborg för ett år sedan blev jag glad över att se alla nya ansikten. Idag är vi dubbelt så många medlemmar som när jag tillträdde, 25 000. Det är också dubbelt så många som säger att de vill rösta på oss.

Men egentligen är vi större än så, det är tiotusentals som kommer till de största förstamajtågen och de roligaste valmötena - våra möten. Det är tiotusentals som argumenterar för oss och delar våra budskap på sociala medier. Som ser sig som vänsterpartister. Vi har blivit en större rörelse, vi har lagt en stabil grund för att växa vidare, bli ett större parti med större inflytande.

Vi tycker inte lika om allt, men vi samlas och ryms i samma rörelse för förändring. Tillsammans är vi den viktigaste kraften för demokratisk socialism i vårt land.

Under fyra år var vi med och förhandlade statsbudgeten, vi visade att Vänsterpartiet är ett parti att lita på. Det är vi som har idéerna för ett mer jämlikt Sverige.

Det ledde till över 80 jämlikhetsreformer. Gratis kollektivtrafik för unga på sommarlovet, mer pengar till välfärden och gratis medicin för barn, för att nämna några saker.

Våra reformer har betydelse i människors vardag.

Jag kommer aldrig glömma den lille killen som, strålande av glädje, kom fram till mig på cosplayfestivalen NärCon i Linköping och stolt visade upp sitt busskort.

Det kortet hade räddat hans sommar, nu kunde han hänga med kompisarna till stan och badstranden.

Eller den ensamstående mamman som skrev till mig och tackade för att Vänsterpartiet hade fixat så att dotterns medicin var gratis och att underhållsstödet äntligen hade höjts.

Jämför med dagens torftiga politik av skattesänkningar för de rikaste och fortsatta privatiseringar.

Det är bara när Vänsterpartiet är med som det blir reformer för jämlikhet.

Sossarna verkar ha glömt bort hur man gör.

Våra insatser i kommuner och regioner runt om i landet har varit minst lika viktiga.

Där jobbar våra kommun- och regionpolitiker oförtrutet vidare för att göra människors vardag bättre.

I Skellefteå såg vi till att städpersonalen på sjukhuset fick sex timmars arbetsdag.

Det var en väldigt fin dag som partiordförande när jag fick träffa städerskan Rita, iklädd Jack Daniels t-shirt, och hennes arbetskamrater som berättade om nyfunnen arbetsglädj, att orkade mer både på jobbet och hemma.

I Avesta har jag fått åka med avgiftsfria bussar, tack vare de lokala vänsterpartisterna.

I Malmö har jag träffat socialsekreterare som fått höjd lön för att vänsterpartisterna äntligen satte stopp för rean på kvinnors arbete i kommunen.

Runt om i landet har vänsterpartister sett till att kommuner byggt fler hyresrätter där människor har råd att bo.

Vi är ett parti nära människors vardag, ett parti som får saker gjort.

Nu hör vi tyvärr inte lika ofta om kortare arbetstid, avgiftsfri kollektivtrafik och avbrutna privatiseringar i kommunerna.

Vi vet vad det beror på. Trots valframgångar i nästan alla kommuner och regioner i valet 2018 så tappade vi inflytande. Det är det som märks, i nästa val ska vi ändra på det, nationellt och lokalt.

Vi tog debatten om vinstjakten i välfärden.

Vi ser hur girigheten skapar ojämlikhet och drar bort resurser från vård och äldreomsorgen.

Särskilt allvarligt är läget i skolan där marknadsskolan är helt oförenlig med det som borde vara självklart, en bra och likvärdig utbildning för alla barn och unga.

Vi tog debatten, vi vann opinionen, vi drev förslagen ända fram till omröstning i riksdagen. Men än har vi inte vunnit.

Vet ni, jag är helt övertygad om att en dag kommer vi att göra det. Vi kommer inte att ge oss, vi kommer att få bort vinstjakten i välfärden.

Under de här åren har vårt fackliga arbete fått en helt ny tyngd.

Vi har allt fler fackligt förtroendevalda som är medlemmar hos oss.

Det är vänsterpartister som varje dag ser till att deras fackliga medlemmar får bättre villkor på jobbet. Ett starkt fackligt nätverk har vuxit fram i partiet och idag vi har ett närmare samarbete med fler fackförbund än vad vi ens trodde var möjligt bara för några år sedan.

Folk som jobbar ser hur Vänsterpartiet står upp för dem.

Under åren har jag besökt så många arbetsplatser där de som arbetar stått upp för sina rättigheter.

När Lagena i Jordbro, som delvis ägs av tyska staten, försökte sparka lagerarbetare för att ersätta med bemanningsanställda organiserade sig arbetarna och vann.

Vi var vi där. Vi kontaktade vänstern i Tyskland, Die Linke, och tillsammans såg vi till att sätta stopp för Lagenas planer.

När Almega försökte försämra anställningstryggheten för de anställda på skärgårdsbåtarna i Stockholm var vårt sjöfolk i röda lanternan där. För vi vet att solidaritet har betydelse. Det gör det lättare att kämpa – lite till. Det gav resultat, de som jobbade fick en rejäl löneökning och fick behålla sina tarifflöner.

Allt det arbete, alla strider vi tagit – på fabriksgolvet, i förhandlingsrum och ibland också i parlamentet - har gjort oss väl rustade. Det är viktigt, för mina vänner, just nu står vi mitt i den största fajten av dem alla, den om anställningstryggheten för alla Sveriges löntagare.

Jag talar förstås om LAS-frågan.

I torsdags vann vi en delseger. Stefan Löfven meddelade att regeringen inte kommer att gå vidare med den utredning som i praktiken skulle innebära att alla Sveriges löntagare fick provanställning.

Men än är vi inte framme. Den lösning man nu går vidare har LO sagt nej till. Vi kan inte acceptera att regeringen och samarbetspartierna kör över kassörskor, undersköterskor och byggjobbare.

Stefan Löfven måste backa. Kör inte över LO med lagstiftning. Ska det vara så svårt?

Vänner,

Vi lever i en allvarlig politisk tid.

Klimathotet och den ökande ojämlikheten riskerar att slita sönder våra samhällen.

Det är en tid då vi i Vänsterpartiet måste kliva fram och ta på oss större uppgifter.

I Sverige, liksom i många andra länder, står vi inför en ny typ av höger, en farligare höger.

Etablerade högerpartier anpassar sig till rasisternas retorik och politik och går i en auktoritär, nationalistisk och främlingsfientlig riktning. Se på Trump och Bolsonaro, Orban, Erdogan och Putin. Vänsterns uppgift handlar inte bara om att förhindra deras högerpolitik, det handlar om att försvara demokratin.

Det är längesedan Ulf Kristersson tog replik på Åkesson i en partiledardebatt. Istället anpassar Moderater och Kristdemokrater sig till rasisterna. Vi är där nu, vi står inför ett blåbrunt block där den etablerade högern är beredd att regera på rasisternas nåder och villkor.

Det får inte ske. Det ska vi förhindra. Men man besestrar inte de blåbruna i nästa val genom att erbjuda vanligt folk nedskärningar i välfärden, marknadshyror och försämrade anställningstrygghet. Det gör vi genom en politik för trygghet, jämlikhet och välfärd. Det kan bara Vänsterpartiet göra med trovärdighet. Det ger oss en avgörande roll inför valet 2022. En avgörande roll, och en avgörande möjlighet att växa så att vi faktiskt kan driva politiken åt vänster. Det är bara vi som vill det, det är bara vi som kan det.

Vänner,
Om någon timme väljer ni en ny partiordförande. Det har varit en glädje att en tid få gå längst fram och företräda vår rörelse. Jag kan inte tänka mig något finare uppdrag. Tack för att ni gav mig det förtroendet.

Det är så många jag vill tacka, imorgon ska jag göra det mer ordentligt. Men två personer vill jag tacka redan nu. Två som varit med hela vägen. Utan er hade det inte gått.

Ulla Andersson, du varmhjärtade, envisa och energiska människa. Hjärnan bakom så många fina reformer och lyckade förhandlingar. Tack för att du varit förskolelärares röst vid förhandlingsbordet. Tack för alla samtal i gryningen som inlett min arbetsdag. Jag vet inte hur många gånger som du suttit med din första kopp kaffe för dagen, ringt upp och inlett med orden "Du, jag har en idé"...

Aron Etzler. Tack för vänskap och diskussioner. Tack för att du alltid förmått lyfta blicken och se framåt, tänka större, blicka ut över världen. Tack för alla svåra frågor du hanterat så klokt genom åren. Tack för alla garv åt det absurda och roliga i livet.

Men framför allt, tack till alla er som jag mött under mina år som ordförande.

Tack till er som stod kvar vid humanismen när rasismen växte.

Tack till er som trots knappa resurser arbetar outtröttligt på landets kvinnojourer, som gör allt för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och hederskultur.

Tack till er som organiserar prideparader och som dagligen tar striden mot intolerans och homofobi.

Tack till er som kallar till fackmöten och klimatdemonstrationer.

Tack alla ni vänsterpartister

Det har varit en glädje att få gå längst fram ett tag. Men även om jag nu lämnar över stafettpinnen, så fortsätter vi tillsammans. Jag är en av er.

Jag ser fram emot att ta ett pass i valstugan i nästa valrörelse. Jag ser fram emot att ringa väljare tillsammans med er andra. Jag ser fram emot att, inte bara sätta stopp för de blåbruna 2022, utan ge vänstern en valframgång och ett ökat inflytande.

Jag kommer att fortsätta kämpa för det vi tror på.

Det anständiga samhället, den demokratiska socialismen, alla människors frihet och möjligheter.

Nu och i framtiden.

Härmed förklarar jag Vänsterpartiets 43:e kongress för öppnad